

STANOVANJE PRVO STAMBENA ZAJEDNICA ZA BESKUĆNIKE

HRVATSKI CRVENI KRIŽ
GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA
ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike

U Republici Hrvatskoj beskućnici gotovo i da nemaju mogućnost izlaska iz beskućništva, budući da se tradicionalno razvijaju modeli zajedničkog smještaja kroz Prihvatišta, a izostaje financiranje programa kojima se potiče resocijalizacija pojedinca i ulaganje u izgradnju njegovih kompetencija za uključivanje u tržište rada. Jedan od glavnih problema beskućnika u Prihvatištu je ulazak u dugotrajnu nezaposlenost koja ne ostavlja gotovu nikakvu mogućnost ponovnog uključivanja na tržište rada, ako izostane ciljana i institucionalna podrška pojedincu.

Kroz razvoj stambene zajednice i programa u okviru iste, beskućnici se stavljaju izvan institucijskog sustava Prihvatišta te im se omogućava stvaran život u zajednici. Na navedeni način, izravno se doprinosi Akcijskom planu borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2024.g. te Nacionalnom planu borbe protiv siromaštva i socijalne isključenosti za razdoblje od 2021. do 2027.g.

Posljedice dugotrajnog boravka beskućnika u Prihvatištu

- socijalizacija u okruženje Prihvatišta
- izolacija
- odvojenost od informacija i socijalnih veza

- monotonija svakodnevnice
- dugotrajna nezaposlenost
- opadanje motivacije za promjenom

Program Stambene zajednice proizlazi iz trogodišnjih programa udruga koje djeluju u području socijalne skrbi pod nazivom „Razvoj i širenje mreže socijalnih usluga koje pružaju udruge“ za razdoblje od 2020. do 2023. godine te se financira iz Ministarstva rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike. Cilj je pokrenuti modele pružanja usluga na osnovi socijalnih inovacija, koje uklanjaju socijalne barijere i izgrađuju identitet zajednice. Stanovanje prvo (eng. Housing first) je najraširenija i najučinkovitija socijalna inovacija u području beskućništva. Stanovanje prvo traži da se ljudi što je moguće prije smjeste u stalni oblik stanovanja s neprekidnom, fleksibilnom i individualnom potporom.

Osnivanjem stambenih zajednica, omogućavanjem dodatnog usavršavanja kroz programe cjeloživotnog obrazovanja, beskućnicima omogućujemo ponovnu integraciju na tržište rada. Uz navedeno, omogućena im je i pružena i ciljana psihosocijalna pomoć kroz dugoročni period, a kako bi se izbjegla pojava zapadanja u psihičke probleme koji bi rezultirali povratkom u beskućništvo.

Ciljevi programa „Stanovanje prvo - stambene zajednice za beskućnike“:

- poboljšanje smještajnih uvjeta beskućnika
- osiguravanje stalne psihosocijalne podrške i pomoći za korisnike stambene zajednice
- povećanje zapošljivosti korisnika stambene zajednice kroz programe cjeloživotnog obrazovanja
- zapošljavanje kroz suradnju s Hrvatskim zavodom za zapošljavanje
- uključivanje korisnika stambene zajednice u život u zajednici

Hrvatski Crveni križ, Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb (GDCK Zagreb), može komparirati uspješnost programa koji se pružaju beskućnicima kroz Prihvatilište i programa koji se pružaju u okviru stambene zajednice, budući da je u razdoblju od studenoga 2016. do listopada 2019. provodio program „Stambena zajednica za mlade beskućnike“. Također, GDCK Zagreb provodio je i program Novi početak, koji je isto bio usmjeren na rad s beskućnicima u stambenim zajednicama.

Kroz rad u stambenim zajednicama uočili smo sljedeće benefite:

- beskućnici uključeni u život zajednice kroz stambenu zajednicu uspješno su završavali predviđene obrazovne programe uz stručnu podršku stručnog tima GDCK Zagreb
- visoka razina uspješnosti psihosocijalne podrške i osnaživanja za samostalan život – individualni pristup
- korisnici stambene zajednice uspjeli su, uz podršku, pronaći i zadržati zaposlenje
- beskućnici uključeni u stambene zajednice izrazito su motivirani za aktivno uključivanje u život zajednice i spremni su na suradnju

REZULTATI

**12 korisnika
pronašlo zaposlenje**

**uključeno 12
korisnika**

**pružena psihosocijalna
podrška 12 korisnika**

**1 korisnik završio
osposobljavanje za
vozača kamiona**

**osiguran smještaj,
prehrana te ostali
troškovi života za 12
korisnika**

**1 korisnik prošao
edukaciju financijske
pismenosti „Društva
Klijent“**

**izdana 3 PR
priopćenja o projektnim
aktivnostima**

Izazovi s kojima smo se susreli u provođenju projekta

Početni izazov kod osnivanja stambene zajednice bio je pronalazak stanodavca koji bi pristao sklopiti ugovor o najmu stana za privremeni smještaj beskućnika. Najmodavci su često imali predrasude prema toj skupini korisnika te su imali strah da stan nakon isteka najma neće pronaći u zatečenom stanju kao kod sklapanja ugovora o najmu.

Pandemija Covid-19 virusa također je predstavljala svojevrsni izazov s obzirom na to da su se neke aktivnosti morale reducirati odnosno prilagoditi trenutnoj situaciji. Izbjegavali smo grupne radionice te prilagođavali individualnim radom sa svakim korisnikom, određeni tečajevi i prekvalifikacije se nisu provodile zbog nepovoljne epidemiološke situacije te smo tu bili ograničeni što se tiče tih aktivnosti.

Uz to bilo je teško predvidjeti i dinamiku zapošljavanja nezaposlenih korisnika jer su određene grane ekonomije bile posebno pogođene pandemijom. Nadalje situacija vezana uz pandemiju odrazila se i na cijenu najмова nekretnina. Velika potražnja za stanovima za najam, visoke cijene kvadrata i izostanak stambene politike, otežavaju unajmljivanje stana nakon izlaska iz stambene zajednice.

Velik broj korisnika ima dugove i ovrhe što im posljedično kada se zaposle smanjuje prihode. Osim toga, prepreka pri izlasku iz stambene zajednice velikoj većini korisnika predstavlja činjenica kako obavljaju posao bez ugovora o radu na neodređeno radno vrijeme (sezonski rad, ugovorni rad, posao preko raznih agencija) čime osoba obavlja posao najčešće, uz niži dohodak bez predvidljivosti i sigurnosti, što generalno utječe na materijalno i psihološko stanje.

A što kažu korisnici?

"Svatko ti kaže nešto drugo, da ti neku novu informaciju, ima drugačiji pogled na stvari pa i tebi pomogne da drugačije sagledaš..."

„E da, sretno mi na poslu! Da se ne zaboravi tko mi je pomogao. Danas je taj dan kada zavisi sve o meni! Lijep dan želim.“

"Dizajn ko od Mirjane Mikulec, lokacija, sad mi je jasno zakaj su ovo svi hvalili mislim znao sam da je dobro, ali ovoliko woah.... puno vam hvala..."

„Htio bih nekome pružiti ljubav kakvu meni ovdje pružaju“

„Ovdje je dobro, jer imaš svoj mir. Nitko mi nije toliko pomogao kao djelatnice i djelatnici stambene zajednice Crvenog križa Zagreb. Pomažu mi ljudi koji mi nisu rod, a koji čine ono što su drugi zaboravili. To me potiče da iz sebe izvučem najbolje. Namjeravam pronaći posao s normalnim primanjima, kako bih mogao početi samostalno živjeti. Da nije bilo ove stambene zajednice, danas bih bio dezorijentiran na ulici, ili u zatvoru. Jer kada nemaš, tjera te da radiš sve u pokušaju da preživiš.“

Stanovanje prvo-stambena zajednica za beskućnike

Nakladnik:

Hrvatski Crveni križ

Gradsko društvo Crvenog križa Zagreb

Ilica 223, Zagreb

web: www.ckzg.hr

e-mail: info@ckzg.hr

Tisak:

MACAN d.o.o.

Tiskanje ove brošure omogućeno je financijskom podrškom
Ministarstva rada, mirovinskoga sustava, obitelji i socijalne politike.

Sadržaj brošure isključiva je odgovornost Gradskog društva Crvenog križa Zagreb.

HRVATSKI CRVENI KRIŽ
GRADSKO DRUŠTVO CRVENOG KRIŽA
ZAGREB

REPUBLIKA HRVATSKA
Ministarstvo rada, mirovinskoga
sustava, obitelji i socijalne politike